

Wymagania edukacyjne _ Historia _ IIG.

I. Ustalenia ogólne.

1. Ocenie z historii podlega: o znajomość: faktografii postaci historycznych o umiejętność: posługiwania się mapą, dokonania analizy przyczynowo-skutkowej wnioskowania i uogólniania redagowania odpowiedzi analizy tekstów źródłowych łączenia wiedzy historycznej z wiedzą uzyskaną poza tokiem szkolnym. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę wskazując na mocne i słabe strony oraz udziela uczniowi wskazówek do dalszej pracy.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

odpowiedź ustna, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 10 minut. Kryteria oceny za odpowiedź mają uwzględniać: koncepcję wypowiedzi, zasób pojęć i postaci związanych z omawianym zagadnieniem oraz poprawność językową;

kartkówka, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 20 minut,

sprawdzian pisemny (może mieć charakter testowy, odpowiedzi na pytania-problemy, a także dotyczyć umiejętności analizy źródeł), obejmujący partię materiału - jeden dział; aktywność na lekcji; ocena ma wynikać z obserwacji ucznia uwzględniające jego przygotowanie do lekcji, wypowiedzi na lekcji, pracy indywidualnej i w grupie podczas lekcji oraz w czasie realizacji projektów; karta pracy indywidualnej uzupełniana na lekcji

prace domowe - obowiązkowe zadania zlecone przez nauczyciela do wykonania poza czasem trwania lekcji

3. Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek:

odpowiedź ustna – uczeń powinien mieć przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej w semestrze,

kartkówka – od 2 do 3 po zakończeniu mniejszej partii materiału, ważnego zagadnienia,

sprawdzian pisemny – po zakończeniu bloku tematycznego lub większej partii materiału,

4. **Zadania domowe**: uczeń sprawdzany jest z wykonania zadania domowego poprzez odpowiedź ustną lub pisemną, uczeń może zgłosić brak zadania domowego jeden raz w ciągu semestru, za każdy kolejny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny.

5. Frekwencja ucznia: sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji oraz czy są to nieobecności jednodniowe, zwalniania z kilku lekcji czy też spowodowane chorobą ucznia (skutki nieobecności są regulowane w Statucie Szkoły).

6. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa: na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, wyniki w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, czynny udział w kole zainteresowań, oraz praca na miarę możliwości ucznia.

7. Usprawiedliwienia: uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (na początku lekcji) dwa razy w ciągu semestru przy dwóch i więcej godzinach przedmiotu w tygodniu, za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny z odpowiedzi, uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu.

8. Na każdą lekcję uczeń powinien posiadać: zeszyt przedmiotowy/zeszyt ćwiczeń, podręcznik, brak zeszytu z zadaniem domowym jest traktowany jako brak zadania domowego.

II. Sprawdziany i kartkówki.

1. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału powinien być zapowiedziany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem wraz zakresem wymagań obejmujących sprawdzian.
2. Zaplanowany na dany dzień sprawdzian lub praca klasowa jest odnotowany, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem w e-dzienniku lekcyjnym.
3. Kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane w zależności od uznania nauczyciela.
4. Uczeń musi mieć ocenę z każdego odbytego sprawdzianu. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w ciągu tygodnia od pierwszego dnia obecności w szkole, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia sprawdzianu w przewidzianym terminie, skutkuje uzyskaniem oceny częściowej „niedostateczny”.
5. Na sprawdzianach można korzystać z pomocy przygotowanych przez nauczyciela.
6. Przy ocenie sprawdzianów i kartkówek punktowanych przyjmuje się następującą skalę ocen:

Norma ilościowa	Stopień szkolny
0% - 39%	niedostateczny
40% - 59%	dopuszczający
60% - 74%	dostateczny
74% - 89%	dobry
90% - 99%	bardzo dobry
-100%	celujący

IV. Aktywność.

1. Uczeń ma prawo do wykorzystania różnych form aktywności: aktywność na lekcji, indywidualna karta pracy, zadania domowe, projekt edukacyjny, prezentacja multimedialna/poster na temat ustalony z nauczycielem.
2. Aktywność może być oceniona w formie oceny lub za pomocą znaku „+” lub „-”, który nauczyciel wpisuje w e-dzienniku. Pod koniec semestru „plusy” lub „minusy” zostają przeliczone na oceny według zasady: o + + + + - bardzo dobry o + + + - - dobry o + + - - - dostateczny o + - - - - dopuszczający o - - - - - niedostateczny
3. Propozycje dodatkowych prac oraz możliwość udziału w różnych konkursach oraz olimpiadach są podawane przez nauczyciela na bieżąco, w trakcie trwania semestru

V. Stopień przyswajania wiedzy i umiejętności.

Ocenianie odpowiedzi

Dopuszczający

ma wiadomości konieczne, luźno powiązane, słabo rozumie uogólnienia, nie potrafi wyjaśnić zjawisk, nie potrafi dokonać analizy przyczynowo skutkowej stosuje wiedzę w sposób jedynie odtwórczy i tylko z pomocą nauczyciela, posiada bardzo ubogie słownictwo przedmiotowe, wypowiada się chaotycznie, niespójnie pod względem językowym

Dostateczny

posiada wiadomości w stopniu podstawowym, poprawnie rozumie podstawowe zjawiska historyczne, dokonuje prostych analiz przy pomocy nauczyciela, potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych, jedynie dzięki pomocy nauczyciela, jego wypowiedź jest uboga w słownictwo przedmiotu, umie wyjaśniać podstawowe definicje, potrafi wykonać proste ćwiczenia z mapą i tekstami źródłowymi.

Dobry

opanował materiał, jego wiadomości w danym zakresie są logicznie powiązane, poprawnie rozumie związki pomiędzy wydarzeniami, w sytuacjach nietypowych potrafi dokonać prostych uogólnień, pod kierunkiem nauczyciela potrafi dokonać analizy przyczynowo-skutkowej i odnaleźć związki i zależności między faktami, zna podstawowe pojęcia i terminy naukowe, jego odpowiedź jest spójna i poprawna pod względem językowym.

Bardzo dobry

w sposób wyczerpujący opanował wiedzę potrafi kojarzyć wiadomości oraz przekazywać je zgodnie z logicznym układem, właściwie rozumie uogólnienia i związki pomiędzy zjawiskami historycznymi, wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela, umiejętnie i samodzielnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce, w poprawny sposób posługuje się terminologią historyczną

Celujący

posiada szerszy zasób wiedzy niż wynikający z wymagań programowych rozumie, zgodnie ze stanem badań, związki między faktami, swobodnie dokonuje uogólnień, wyjaśnia zjawiska bez jakiegokolwiek ingerencji nauczyciela, samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych, swobodnie posługuje się terminologią historyczną, wypowiada się płynnie, konkretnie oraz poprawnie pod względem językowym.

Ocenianie umiejętności posługiwania się mapą

Dopuszczający

na wskazanym przez nauczyciela obszarze potrafi znaleźć państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych.

Dostateczny

z pomocą nauczyciela potrafi wskazać na mapie historycznej państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych

Dobry

w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy, jeżeli jest on dopasowany do danego zagadnienia.

Bardzo dobry

w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy, o ile jest on dopasowany do danego okresu historycznego.

Celujący

w sposób samodzielny i sprawny posługuje się każdym rodzajem mapy niezależnie od stanu jej przydatności do danego zagadnienia lub okresu historycznego.

Ocenianie umiejętności analizy tekstu źródłowego

Dopuszczający

korzystając z krótkiego tekstu dostosowanego do podstawy programowej oraz przy pomocy nauczyciela potrafi: -opowiedzieć treść tekstu -odnieść treść do epoki w której powstał -określić jego rodzaj.

Dostateczny

pracując na krótkim tekście dostosowanym do podstawy programowej oraz przy pomocy nauczyciela potrafi: dokonać ogólnej analizy tekstu w oparciu o podane pytania konstruować własne pytania dokonać korelacji wiadomości z tekstu i wiadomości z podręcznika określić rodzaj źródła

Dobry

pracując na tekście dostosowanym do podstawy programowej potrafi: z pomocą nauczyciela dokonać analizy źródła z pomocą nauczyciela przedstawić własne pytania do tekstu odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii dokonać ogólnej krytyki źródła.

Bardzo dobry

potrafi korzystając ze wskazówek nauczyciela dokonać analizy tekstu źródłowego dostosowanego do wymagań podstawy programowej, tzn.: - przedstawić własne pytania do tekstu - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła.

Celujący

samodzielnie potrafi: - dokonać analizy tekstu źródłowego - przedstawić własne pytania do tekstu - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła.

Wymagania ogólne

Ocena celująca(6)

– opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej; – charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa; – samodzielnie i twórczo sięga do różnych źródeł informacji, analizuje je i wyciąga wnioski; – chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach w grupach; – bezbłędnie formułuje wnioski i broni swoich poglądów, sprawnie posługując się argumentami; – przejawia samodzielne inicjatywy dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów; – proponuje rozwiązania niestandardowe; – wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych; – wzorowo wywiązuje się z powierzonych zadań i ról; – odnosi sukcesy w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią; – jest zawsze chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla Powstańca, Światelko Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International); – potrafi zorganizować spotkanie np. ze świadkiem historii i wspólnie z nauczycielem je poprowadzić, przygotować scenariusz ciekawego wyjścia tematycznego czy szkolnych obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych itp. – pomaga nauczycielowi w wyszukiwaniu ciekawych form aktywności obywatelskiej proponowanych przez władze państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe oraz społeczności lokalne i włączaniu w nie klasy/szkoły. – cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

Ocena bardzo dobra (5)

– opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej; – charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa; – sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji; – potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł informacji; – chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracy w grupach; – właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów, posługując się argumentami; – wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról; – bierze udział w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią; – wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych; – ma dużą wiedzę o historii regionu; – jest chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w

debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla Powstańca, Świećło Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International); – potrafi zainicjować ciekawe zadania związane z inicjatywami obywatelskimi dla zespołu klasowego; – cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

Ocena dobra (4)

– opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu średnim; – zazwyczaj charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa; – potrafi korzystać z większości poznanych w czasie lekcji źródeł informacji; – często uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych/grupowych; – poprawnie formułuje wnioski i broni swoich poglądów –odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań i ról; – zna najważniejsze wydarzenia i postacie z dziejów regionu; – próbuje wykorzystywać wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych; – zawsze chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje. – włącza się w wolontariat.

Ocena dostateczna (3)

– opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu poprawnym; – czasami pracuje niesystematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową; – potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji; – rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowych/grupowych; – czasami poprawnie formułuje wnioski; – ma problemy z obroną swoich poglądów; – stara się wywiązywać się z powierzonych mu zadań; – zna niektóre wydarzenia i postacie z dziejów regionu; – na ogół chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje. – czasami podejmuje działania jako wolontariusz.

Ocena poprawna (2)

– opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej na poziomie elementarnym; – nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela; – nie pracuje w grupie ani w zespole zadaniowym; – nie formułuje własnych wniosków; – przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności; – rzadko wywiązuje się z powierzonych mu zadań; – rzadko uczestniczy w debatach, dyskusjach punktowanych; – nie jest wolontariuszem

Ocena niedostateczna (1)

– nie opanował podstawy programowej nawet na poziomie elementarnym; – nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowej wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej; – nie podejmuje prób samodzielnego myślenia, rozwiązywania problemów; – nie wyraża chęci

współpracy z nauczycielem i innymi uczniami; – nie wywiązuje się z powierzonych mu zadań; – nie bierze udziału w debatach, dyskusjach punktowanych itp.; – nie wyraża chęci poprawy niezaliczonych partii materiału (np. ocen ze sprawdzianów czy prac terminowych); – nie jest zainteresowany wolontariatem

Wymagania szczegółowe:

Ocena celująca (6)

Uczeń;

- porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu ,
- przedstawia różnice i podobieństwa architektury renesansowej oraz malarstwa renesansowego w różnych regionach Europy,
- przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków,
- przedstawia rolę traktatu z Tordesillas;
- porównuje wyobrażenia Europejczyków o nieznanach ludach w XV w. i współcześnie.
- porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego, porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego, a także wyjaśnia przyczyny różnic, charakteryzuje politykę gospodarczą i religijną Filipa II i księcia Alby w Niderlandach
- przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici,
- przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej,
- przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem;
- charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego, uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty, przedstawia sytuację miast w Rzeczypospolitej XVI w.,
- ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej,
- przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu;
- wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim, przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie ,
- wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii „król panuje, ale nie rządzi”;
- porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejmu polskiego (koniec XVI w.,
- wyjaśnia związki między przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej;
- przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów, przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.,
- porównuje działalność dwóch hetmanów: Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego.
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów,
- porównuje postępowanie Janusza Radziwiłła i Stefana Czarnieckiego wobec Szwedów;
- ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo – za zdrajcę,
- daje przykłady przedstawiania wiktorii wiedeńskiej w literaturze i sztuce, wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł wspierać projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy i w jaki sposób mógł to robić ,
- ocenia, w jakim stopniu Nowe Ateny... księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom wykształcenia szlachty polskiej XVII w.
- ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera w czasie prac nad szczepionką;
- przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.
- przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia;
- przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia, wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy, a Katarzyna II – Semiramidą Północy, porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów;
- wyjaśnia, co było przyczyną różnic, prezentuje sylwetki ojców założycieli,
- wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej;
- wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z tych symboli, interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów ,
- wyjaśnia, czy w I połowie

XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych. • przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparły konfederację barską; • wyjaśnia, dlaczego Francja i Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji; • przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej; • przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury; • ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty; • porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych okresów kariery Napoleona Bonaparte; • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z nich porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości; wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski; wyjaśnia wyrażenie „bajońskie sumy” w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie; ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy; • wymienia zmiany wprowadzone przez Napoleona, które przetrwały jego upadek

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń;

-• wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich; • przedstawia proces rozprzestrzeniania się idei renesansu w Europie; • przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia; • charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu; • porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w średniowieczu i w renesansie; • charakteryzuje cywilizacje prekolumbijskie; • porównuje cywilizacje Majów, Azteków i Inków; • ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami; • wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej; • charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków; wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.; • wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach; • przedstawia stosunek Marcina Lutra do powstania chłopskiego w Niemczech; • wyjaśnia, jaki wpływ na różne dziedziny życia miały wyznania protestanckie, np. gospodarkę; • przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary; • charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur; wyjaśnia związek między religijnymi i politycznymi przyczynami wojen religijnych we Francji; • przedstawia reakcję Francji i Anglii na wzrost potęgi habsburskiej; • charakteryzuje poglądy Jeana Bodina na władzę i ich rolę w procesie centralizacji władzy; wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici; • przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu realizację tego programu; • przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony; • ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów; • wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego; • wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej; • wyjaśnia, dlaczego ustrój Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachecką; Uczeń: • charakteryzuje elekcję i panowanie Henryka Walezego; • wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną; porównuje sytuację demograficzną w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; • wyjaśnia, które wyznania protestanckie były popularne w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej; • wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty; wyjaśnia, które regiony najbardziej skorzystały na handlu zbożem; • ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej; wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę; • porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej; •

charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej; • ocenia rolę fundacji Zamościa przez Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej epoki odrodzenia; • przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej; • charakteryzuje znaczenie Wersalu jako symbolu absolutyzmu francuskiego, przedstawia relacje pierwszych Stuartów ze społeczeństwem; • przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej i po jej zakończeniu; • przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii, a także wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w. przedstawia, w jaki sposób wojna trzydziestoletnia dotknęła ludność cywilną; • charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w. • porównuje różne nurty w sztuce baroku; • przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku, ocenia szanse realizacji umów Stanisława Żółkiewskiego z bojarami; • przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w. i ich wpływ na postanowienia zawieranych rozejmów; • wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny Rzeczypospolitej z Turcją, ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację; • ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej; • ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej, biorąc pod uwagę kwestie polityczne, gospodarcze i kulturalne; • ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych; • przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją; • ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa; • wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie; • ocenia, czy w II połowie XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej; • przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski; • wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty; • wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty; • wyjaśnia, dlaczego w Wielkiej Brytanii najwcześniej doszło do przemian gospodarczych na szeroką skalę; • przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi; • wyjaśnia, kim byli luddyci i jaki był cel ich działania; • przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię; • przedstawia rolę Encyklopedii... i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej; • charakteryzuje absolutyzm oświecony; • charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej; • wyjaśnia, na czym polegała i jaką miała genezę idea Moskwy jako trzeciego Rzymu; • uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzierżawiu; • wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.; • wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy; • uczeń: • charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi; • przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych; • wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; • wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu; • charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów; • przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji; • ocenia znaczenie

Wielkiej Rewolucji Francuskiej, charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II; • przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I połowie XVIII w. • wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków; • ocenia, które z państw zaborczych odniosło największe korzyści z rozbioru, wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.; • przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej; • charakteryzuje postawę oświeconego sarmatyzmu na tle epoki, przedstawia okoliczności uchwalenia ustawy o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja; • przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3 maja; • przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej; • wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski, przystępując do Targowicy; • przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej; • przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego; • przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej; • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie dyktatoratu; wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonapartego; • wyjaśnia, jakie były cele działań Napoleona wobec Wielkiej Brytanii i co na nie wpływało; • ocenia skuteczność charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości; • wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w wojnie z Prusami w latach 1806–1807; • przedstawia koncepcję Adama Czartoryskiego odbudowy państwa polskiego, wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią; • ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków; • przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy; • porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

-charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu; • charakteryzuje literaturę renesansu; • wskazuje różnice między literaturą renesansu a średniowieczną; • przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego; • charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu, wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych, dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne; • wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie; • porównuje organizację terenów zajmowanych przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz wyjaśnia przyczyny różnic; • wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Nowego Świata, przedstawia związki między religijnymi, gospodarczo-społecznymi i politycznymi przyczynami reformacji; • porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luterńskiego i kalwińskiego; • przedstawia postulaty powstania chłopskiego w Niemczech, dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru; • ocenia, które z reform były reakcją na zarzuty protestantów wobec Kościoła katolickiego; • charakteryzuje szkolnictwo jezuickie; • porównuje proces centralizacji władzy na przykładzie Anglii i Francji; • wymienia sposoby, w jakie Habsburgowie poszerzali terytorium znajdujące się pod ich władzą; • pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją; • wymienia przyczyny konfliktu z Rosją; • przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą; • przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem; • przedstawia pozycję polityczną szlachty; • przedstawia strukturę i sposób

obradowania sejmu; • charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej; • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego; • przedstawia cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i ocenia ich realizację; porównuje stopień urbanizacji w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; • wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm; • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie; wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy; • przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej; • wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę; przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia; • porównuje poglądy na państwo oraz społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego i Stanisława Orzechowskiego; wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednolicenia państwa francuskiego; • charakteryzuje politykę gospodarczą Francji; • przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów; wymienia dokumenty, które ukształtowały ustrój w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; • przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne; • przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej; porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w. • przedstawia literaturę i muzykę doby baroku, charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją; • przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi; • charakteryzuje wojsko Rzeczypospolitej; • przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego; • wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków; przedstawia postanowienia układu w Radnot; • przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich; • wymienia postanowienia pokoju w Oliwie, porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie; charakteryzuje ustrój i sytuację religijną w imperium osmańskim, przedstawia reakcję szlachty na reformy ustrojowe proponowane przez Wazów; • wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej; • wymienia przyczyny zawarcia unii brzeskiej i jej postanowienia; • przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej; • wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz jego twórców; • wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.; • wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową; • wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w. wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia; • porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę; • wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej; • przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji; • wyjaśnia, na czym polegał proces europeizacji Rosji podjęty przez Piotra I; • przedstawia przebieg i skutki wojny północnej; • przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii; • wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej; • przedstawia wzrost pozycji Prus na arenie międzynarodowej w XVIII w. • wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią; • wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w Deklaracji Niepodległości, wskazuje przykładowe związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji

Francuskiej; • wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia przykładowe przemiany społeczno- gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuante; • przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją, wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów; • charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego, a także wyjaśnia, w czym się on przejawiał; • przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia przykłady ingerowania Szwecji i Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; • wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia; • przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko; • wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • przedstawia skutki konfederacji barskiej; • charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.; • wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej; • przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w. wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca; • wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na Sejmie Czteroletnim; • wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie; • wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców, charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po II rozbiórce; • wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerszych kręgów społecznych; • przedstawia okoliczności III rozbioru Rzeczypospolitej, charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie konsulat i cesarstwa; • przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii, wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości pod zaborami i na emigracji; • przedstawia wpływ haseł rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich; • charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków, • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego; • przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim; • przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim, wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży; • przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

-• wyjaśnia, dlaczego różne daty są przyjmowane za początek epoki nowożytnej; • wymienia cechy humanizmu; • przedstawia poglądy Tomasza Morusa; • wymienia cechy literatury renesansu; • charakteryzuje człowieka renesansu, rozpoznaje zabytki architektury renesansowej; • wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła, dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne; • wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie, charakteryzuje sposób zajmowania i organizację terenów odkrytych przez Portugalczyków oraz Hiszpanów; • wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy; • wyjaśnia pojęcie rewolucji cen, wymienia przykładowe przyczyny reformacji; • przedstawia organizację kościołów protestanckich: luterńskiego, kalwińskiego; • przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego; • charakteryzuje przebieg wojen religijnych w Niemczech, wymienia postanowienia soboru trydenckiego; • wymienia formy działalności jezuitów; • charakteryzuje działalność Świętego Oficjum; • wyjaśnia, co to był Indeks Ksiąg Zakazanych, przedstawia proces centralizacji władzy państwowej; • przedstawia rolę armii w

procesie centralizacji władzy, wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.; • wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów; • wymienia przyczyny i konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami, przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce; • wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną; wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja nihil novi w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej; przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów; • wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca; • wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją; • pokazuje na mapie wyprawę Stefana Batorego na Rosję, wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi liczby ludności w XVI w. w Europie; • przedstawia strukturę etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.; • wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem; • wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej; • przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej; wymienia grupy, których kosztem szlachta zwiększała arealy folwarków; • przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej, wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; • rozpoznaje budowle renesansowe; • przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka życia kulturalnego i naukowego, wymienia czynniki, które utrudniały centralizację władzy we Francji; • wyjaśnia, na kim opierał się monarcha, wprowadzając absolutyzm, wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej; • wymienia przyczyny i skutki chwałebnej rewolucji; wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w, wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej; • wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej; • wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów, wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków; • rozpoznaje dzieła sztuki barokowej; • wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I połowie XVII w.; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I połowie XVII w., wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego; • wymienia przyczyny wojny z Rosją w II połowie XVII w., charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego; • wymienia sojuszników Rzeczypospolitej w trakcie potopu szwedzkiego, wymienia przyczyny wojen z Turcją w II połowie XVII w.; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II połowie XVII w. (traktat w Buczacu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach); • charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii; • przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji; • wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków z terenów Rzeczypospolitej; • rozpoznaje budowle barokowe z terenów Rzeczypospolitej; • wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku, i przykładowych twórców, wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.; • wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa; • wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego, wymienia sposoby propagowania idei oświecenia; • przedstawia poglądy Jeana-Jacques'a Rousseau; • podaje definicję absolutyzmu oświeconego, dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne; • przedstawia rolę Petersburga; • wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I; • dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia; • wyjaśnia, które reformy w Prusach były związane z ich ekspansją terytorialną; • charakteryzuje politykę józefinizmu; • przedstawia organizację kolonii angielskich w połowie XVIII w.; • przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii; • wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi; • dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne; •

przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty; • przedstawia rolę klubów politycznych; • wymienia symbole Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki, wymienia przyczyny zamachu termidoriańskiego; • wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia przebieg elekcji Augusta II; • przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej, wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego; • wymienia przyczyny konfederacji barskiej; • przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych, wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych; • wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II połowie XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, przedstawia strukturę Rady Nieustającej; • charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego; • wymienia postanowienia ustawy o miastach i Konstytucji 3 maja; • wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego; • wymienia przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej; • wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego; • ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej; • wymienia postanowienia konstytucji wprowadzającej konsulat we Francji; • przedstawia, w jaki sposób Napoleon wprowadził cesarstwo we Francji; • wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych, porównuje działania Izabeli Czartoryskiej i Stanisława Staszica zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich; • przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami, wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego; wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego, przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.; • przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku

Ocena poprawna (2)

Uczeń:

-wymienia daty uważane za cezury epoki nowożytnej; • wymienia cechy renesansu; • przedstawia poglądy Niccolò Machiavellego; • przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika; • wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej; • wymienia przykładowych twórców renesansu, pokazuje na mapie trasy wypraw Portugalczyków i Hiszpanów oraz obszary przez nich odkryte; • wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych, wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej; • pokazuje na mapie tereny zajęte przez te państwa; • przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej, pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich; • przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu; • wymienia postanowienia pokoju augsburskiego; • wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego; • wymienia przykładowe formy działalności jezuitów, wymienia postanowienia edyktu nantejskiego; • pokazuje na mapie obszary, które znalazły się pod władzą Habsburgów w XVI w, wymienia przyczyny wojny z zakonem krzyżackim; • wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hołd pruski); • pokazuje na mapie tereny Inflant oraz ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji zakonu kawalerów mieczowych; • pokazuje na mapie państwa, w których na początku XVI w. panowali Jagiellonowie, wymienia uprawnienia sejmu; • wymienia postanowienia unii lubelskiej; • wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego, wymienia postanowienia artykułów henrykowskich; • przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta; • wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji; • pokazuje na mapie tereny przyłączone do Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego, wymienia przyczyny reformacji w

Rzeczypospolitej; • wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej; •wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.; •wymienia najważniejsze postanowienie konfederacji warszawskiej; •pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejony wydobywania surowców oraz kierunki handlu; •wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczpospolitą; •wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego;wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; •wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła;wymienia przykładowe kompetencje monarchy; •definiuje pojęcia: merkantylizm i racja stanu;wymienia przyczyny rewolucji w Anglii; •wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.;wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszły na mocy pokoju westfalskiego; • definiuje pojęcia: racjonalizm i empiryzm; •wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków; •wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła; •pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I połowie XVII w.; •wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w. , pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy; pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II połowie XVII w. •pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew; •wymienia przyczyny potopu szwedzkiego; •pokazuje na mapie obszary zajęte przez imperium osmańskie; pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II połowie XVII w.;wymienia przykładowe gospodarczo-społeczne skutki XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej; •wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów;wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków z terenu Rzeczypospolitej; •wymienia cechy sarmatyzmu;wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.; • wymienia wynalazki XVIII-wieczne;wymienia idee oświecenia; •przedstawia poglądy Monteskiusza; •wymienia cechy kultury klasycystycznej;wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji; •wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję; •pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji; •wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii; •pokazuje na mapie zasięg ekspansji terytorialnej Prus; wymienia przyczyny wojny o niepodległość; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew; • wymienia federalne organy władzy i ich przykładowe kompetencje; • wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia postanowienia Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela; •wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.;wymienia przyczyny wojny z Austrią; •wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej; •wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński; •wymienia postanowienia konstytucji dyktatoratu, wymienia postanowienia sejmu niemego; wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego; •wymienia prawa kardynalne; •pokazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą podczas I rozbioru, przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I połowie XVIII w.; •przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej; •wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców; •wymienia przykłady działania Rady Nieustającej; • wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów; •wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja; • pokazuje na mapie tereny, które Rzeczpospolita utraciła w wyniku II rozbioru;wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej; •pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; •pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku III rozbioru; • pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen napoleońskich i miejsca decydujących bitew; •pokazuje na mapie państwa, które znalazły się

w strefie wpływów Francji; • pokazuje na mapie Związek Reński; •wymienia przykładowe postanowienia kodeksu prawa cywilnego, zwanego Kodeksem Napoleona, wymienia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie; •wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego;• pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.;• pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku Napoleona lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią,wymienia przyczyny wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.; •pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona,